

ВЪЗДЪРЖАТЕЛЧЕ

Одобрень и препоръчанъ отъ М-ството на народното просвѣщеніе съ окр. № 4,462 отъ 28. XI. 1936 год.

МЕСЕЧЕНЪ ИЛЮСТРОВАНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ
ИЗДАВА БЪЛГАРСКИЯТЪ УЧИТЕЛОКИ ВЪЗДЪРЖАТЕЛЕНЪ СЪЮЗЪ — СОФИЯ

Редактиратъ: Екимъ Ст. Андрейчинъ, Владимиръ Зеленгоровъ и Асенъ Босевъ

Абонаментъ за година :
10 броя — 10 лева
Адр.: Площадъ Св. Неделя № 11
Чек. с/ка № 1025, София

НАРОДНАТА ПЪСЕНЬ И ПИЯНСТВОТО

Хубава е нашата народна пѣсенъ! Ту тѣжна и напѣвна, ту радостна и кръшна, — тя ни радва и пленява, защото е **наша, родна**, и крие въ себе си болкитѣ и радоститѣ на цѣль народъ.

Ние имаме тѣжни народни пѣсни, защото народътъ ни цѣли петъ вѣка е люлѣнъ отъ робската люлка и е изпиталъ много тегла. Колко малко той е живѣлъ свободенъ, радостенъ и честитъ!... Но все пакъ, ние имаме и много пѣсни, които сѣ весели и игриви. За тѣхъ казватъ, че били създадени подъ влиянието на виното. Нонашиятъ народъ има трезвенъ умъ и той може да се весели и безъ вино. Така, въ своитѣ пѣсни той **проклина** пиянството, отрича го, като едно зло, което създава раздори, пропилява имоти и убива хора... Въ колко много народни пѣсни се пѣе противъ виното и ракията и се хвалятъ трезвитѣ хора! Въ една пѣсенъ се казва:

Виното хатъръ не знае,
ракия добро не прави.
Снощи се напиль младъ Стоянь,
та заклалъ Стоянь баща си,
баща си още майка си...
А въ друга пѣсенъ се пѣе:
Дай ми Боже крила соколови,
да премина прѣко Черно-море.

да намѣря юнакъ спроти мене, —
що не пиѣ вино и ракия,
що не пуши мръсната тютюна.

Въ народната пѣсенъ жената е представена по-трезва отъ мъжа, тя се бори противъ пиянството. Момата не иска „ергенъ пияница“, майката не дава дъщеря си на онзи който:

„На вино вади ножове,
а на ракия — пицови.

Малкото дете сѣщо така отбѣгва да пиѣ вино и ракия, дори когато насила му ги даватъ. И ето, болното дете, което стене въ нощта, отблѣсва сѣ рѣчичката си винената чашка и се моли на майка си:

— Водица, мамо, водица —
макаръ половинъ лѣжица!
Вода си нѣма ни капка!
Даватъ му вино, то не ще,
най току вика — водица!

И трѣгна тогава татко му въ нощта сѣ две шарени стомни „за вода лѣковита“.

Така нашиятъ народъ сѣ хубавата си пѣсенъ показва, че ненавижда пиянството и го намира за голѣмо зло. Въ народната пѣсенъ той е изразилъ преди всичко обичта си къмъ труда и трезвостта.

Маринъ Ионовъ

ВЕСЕЛА ИГРА

Малкитѣ въздържателчета обичатъ
веселитѣ игри. Ето тука нѣкол-
ко деца се забавляватъ сѣ
сапунени мехури.
Колко имъ
е приятна
играта!

ЕСЕННА ПЪСЕНЧИЦА

Рано духна вѣтрѣтъ хладенъ,
рано паднаха мъгли,
сякашъ зима се зададе —
дни и нощи все вали.

Има хора и не хаятъ
дѣждъ ли, студъ ли е навѣнъ,
въ топли дрехи, въ топли стаи
тѣхниятъ животъ е сѣнь...

Но за насъ — децата бедни —
е небесенъ даръ великъ
въ есеннитѣ дни последни
слънчевиятъ ясенъ ликъ.

Затова ще дойдешъ, знаемъ,
сиромашко лѣто ти,
пакъ на двора да играемъ, —
Боже, слънце ни прати!
Елисавета Багряна

НЕ СЪ ВИНОВНИ ВИШНИТЪ

Разказъ отъ Павелъ Вежиновъ

Мама се готвѣше да излѣзе. Тя погледна къмъ Иванчо, който грижливо пишеше въ тетрадката си и каза кротко:

— Иванчо, азъ ще отида за малко при леля ти Донка... Трѣбва да ми покаже една плетка!

— Добре, мамичко!
— Ще те оставя самичкъ, ама да не правишъ пакости, чувашъ ли?

— Чувамъ, мамичко!
— Нѣма да бъркашъ въ долапа, нѣма да отваряшъ печката — разбра ли?

— Разбрахъ!
Мама излѣзе спокойна. Щомъ вратата се затвори задъ гърба ѝ, Иванчо скочи отъ стола и се огледа. Отъ всичко най-много той обичаше да остава самъ въ къщи. Колко хубаво бѣше това! Ще се поразтърси малко изъ стаята и ще намѣри сладкото. Какъ хубаво ще хапне той отъ това сладко, което майка му винаги крие!

Иванчо почна внимателно да рови изъ долапа. Намѣри едно бурканче, отвори го и помириша: „Уфъ, че лошо — доматенъ сосъ за зимата!“ Отвори друго бурканче — пакъ доматенъ сосъ.

— Мама е заключила сладкото! — въздѣхна той. — Нѣма нищо за лапане!

Изяде две бучки захаръ и извед-

нажъ забеляза високо шише сѣ нѣкакво червена течность. Той отвори запушалката и помириша.

— Ракия! — каза си той. — Ама защо е червена? Въ ракията плаваха набѣбнали зърна отъ вишни. Той си спомни, че презъ пролѣтѣта баща му бѣше слагалъ въ шишето захаръ и вишни, за да се получи едно питие, което се нарича вишновка.

Иванчо се замисли. Той знаеше отъ детското вестниче, че ракията е най-голѣмиятъ врагъ на хората. Не, никога той нѣма да вкуси отъ това червено питие, макаръ въ него да има захаръ. Обаче, вишничкитѣ нали не сѣ вредни? Иванчо не бѣше хапвалъ вишни още отъ пролѣтѣта. Колко хубаво ще бѣде, ако сега си похапне малко.

Той наведе шишето, но вмѣсто вишни по масата потече отъ червената течность — Не може така! — реши Иванчо — трѣбва да ги извадя сѣ нѣщо!...

Но сѣ какво? Той изведнажъ се досети. Отиде при скрина и извади една чорапна игла. Колко лесно бѣше да набоде сѣ нея нѣкоя вишна и да я налага! Иванчо се залови здраво на работа.

Вишнитѣ малко нагорчаваха, но това никакъ не го уплаши. Бѣше толкова занимателно да лови сѣ иглата

вишни отъ ракията и да ги налапва! Той толкова се увлѣче въ това занимание, че не забеляза кога всички вишни се свършиха.

Най-после Иванчо полегна на кревата да си почине. Полегна той малко и изведнажъ усѣти, че почна да му се вие свѣтъ. Какво е това? Но ето че му прилошава! Всички предмети около него се въртѣха. Кревата се понаклоняваше ту на една страна, ту на друга. Като че и той искаше да хвърли на земята това непослушно момче, което забрави съветитѣ на добрата си майка. Почна да му се повръща. Той скочи и излѣзе на двора. Краката му се преплитаха. Въ двора имаше една изоставена дупка отъ варница. Той се наведе надъ нея да повърне, заклати се и бухна вътрѣ.

— Мамо-о! — изпищѣ той — Майчице-е!

И варницата сякашъ се въртѣше. Иванчо се изплаши сѣвсемъ и млѣкна. Изведнажъ той чу уплашения гласъ на майка си.

— Иванчо, къде си бе, Иванчо?
— Тукъ мамо! — проплака той.
— Къде тука? Къде?
— Тукъ въ варницата!
— Божичко, какво правишъ тамъ? Какъ падна?

Иванчо не отговори. Той почна да плаче сѣ едри, горчиви сълзи. Кой знае защо се чувствуваше ужасно оскърбенъ. Майка му го извади като го гледаше очудено.

— Какъ падна вътрѣ? — попита тя.
— Не знамъ, мамичко!
— Какъ да не знаешъ? Но какво ми мирише я ми дѣхни!

Иванчо смѣло дѣхна. Майка му очудено извика.

— Какво си правилъ? Ти си пиль ракия!

— Не съмъ мамичко! Нито капка не съмъ пиль!

— Защо ме лѣжешъ! Не ти ли усѣщамъ дѣха?

— Не съмъ мамичко! Азъ само вишничкитѣ извадихъ.

— Тѣй ли? Ами хубави ли бѣха?

— Не, мамичко...
— Тогава защо ги яде?

— Ами така... Отдавна не бѣхъ яль вишнички.

— Добре си се наредилъ ти, глупаво момче... Вишничкитѣ сѣ били напоени сѣ ракия, и ти си се напиль, разбра ли? Видѣ ли сега, какво е напиване? Хареса ли ти?

— Ахъ, мамичко, никакъ! — промълви насълзено момчето — Много лошо бѣше! Всичко ми се въртѣше ужасно. Едва ли не умрѣхъ!

— Е, видѣ ли сега! Пъкъ другъ пѣтъ не пипай, когато те оставя самичкъ.

Иванчо влѣзе натѣженъ у дома си. Той разбра, че това, което пишеше детското вестниче е сѣвсемъ вѣрно. Лошо е да бѣде човѣкъ пиянь.